

УДК 78.071:781.11:621.3

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/91-1-25>**Інеш КДИРОВА,**

orcid.org/0000-0003-2717-904X

кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужена артистка України,
доцент кафедри музичного мистецтва естради
Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради
«Академія мистецтв ім. Павла Чубинського»
(Київ, Україна) inesh-k@ukr.net

Олександр ФЕДОРЕНКО,

orcid.org/0009-0005-8140-115X

заслужений діяч естрадного мистецтва України,
викладач
Київської дитячої школи мистецтв імені Левка Ревуцького № 5
(Київ, Україна) Fedorenko.studio@gmail.com

АКУСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ

У статті дослідницька увага зосереджена на аналізі акустичних характеристик естрадного вокалу в умовах полікультурного мистецького простору. Актуальність визначається сучасними тенденціями глобалізації музичного мистецтва, інтеграцією різноманітних культурних традицій, а також активним впровадженням технологій звукової обробки, які суттєво впливають на розвиток вокального виконання та формування вокальної індивідуальності й впізнаваності.

Наголошено на взаємозв'язку природних анатомо-фізіологічних параметрів голосового апарату, професійних вокальних технік та новітніх медіатехнологій у процесі створення специфічного естрадного звучання. Розглянуто важливі аспекти акустичної природи вокалу, зокрема дихання, фонація, резонанс, артикуляція, а також характерні вокальні прийоми та техніки сучасного естрадного співу, які формують особливу виконавську манеру. Особливий акцент зроблено на значенні індивідуального стилю виконання та унікальності тембру, що є основою для самобутності артистичного почерку в жанрах поп- і рок-музики. Доведено, що акустичне розмаїття вокалу, індивідуальний стиль співаків викликає емоційний зв'язок зі слухачами, незалежно від мови виконання чи культурних відмінностей. Також визначено вплив масової культури і полікультурного середовища на становлення вокальної майстерності, зокрема синтез академічних і народних традицій у співі стали основою універсальних та індивідуалізованих вокальних практик сучасних співаків. Естрадний жанр сьогодення вирізняється широким застосуванням акустичних ефектів і цифрових технік обробки звуку, що допомагає виконавцям адаптуватися до різних культурних контекстів. Завдяки цьому естрадний вокал постає як ключовий засіб комунікації та творчого самовираження в умовах глобалізації мистецького простору.

Ключові слова: акустика вокалу, виконавська індивідуальність, вокальні ефекти, імпровізація, поп- і рок-вокал, сучасні технології звукозапису, тембр голосу.

Inesh KDYROVA,

orcid.org/0000-0003-2717-904X

*PhD in Art Studies, Associate Professor, Honored Artist of Ukraine,
Associate Professor at the Department of Musical Art of the Variety Stage
Academy of Arts named after Pavlo Chubynsky
(Kyiv, Ukraine) inesh-k@ukr.net*

Oleksandr FEDORENKO,

orcid.org/0009-0005-8140-115X

*Honored Figure of Variety Art of Ukraine,
Lecturer
Children Art School №5 named by Revutskiy
(Kyiv, Ukraine) Fedorenko.studio@gmail.com*

ACOUSTICAL FEATURES OF POP VOCAL IN A MULTICULTURAL ARTISTIC SPACE

The article focuses on analyzing the acoustic characteristics of pop vocal performance within the multicultural artistic space. The relevance of the study is determined by contemporary trends in the globalization of musical art, the integration of diverse cultural traditions, and the active implementation of sound-processing technologies, which significantly influence the development of vocal performance and the formation of vocal individuality and recognizability.

The interrelation between the natural anatomical and physiological parameters of the vocal apparatus, professional vocal techniques, and modern media technologies in the process of creating a specific pop sound is emphasized. Important aspects of the acoustic nature of vocal performance are considered, including breathing, phonation, resonance, articulation, as well as characteristic vocal techniques of contemporary pop singing that shape distinctive performance styles. Special attention is paid to the significance of individual performance style and the uniqueness of timbre, which form the foundation of an artist's identity in the genres of pop and rock music.

It is demonstrated that the acoustic diversity of vocals and the individual style of singers create an emotional connection with listeners, regardless of the language of performance or cultural differences. The influence of mass culture and a multicultural environment on the development of vocal mastery is also identified, particularly the synthesis of academic and folk traditions in singing, which has become the basis for universal and individualized vocal practices of contemporary performers. The modern pop genre is characterized by the extensive use of acoustic effects and digital sound-processing techniques, enabling singers to adapt to diverse cultural contexts. Thus, pop vocal art emerges as a key means of communication and creative self-expression within the globalized artistic space.

Key words: *vocal acoustics, performing individuality, vocal effects, improvisation, pop and rock vocals, modern recording technologies, voice timbre.*

Постановка проблеми. Сучасний естрадний вокал розвивається у межах тісної взаємодії з глобальними культурними процесами, що формують поліцентричність і багатоголосність мистецької сцени. У середовищі активного культурного обміну та посилення впливу медійних технологій вокальне мистецтво дедалі більше відходить від суто локальних характеристик і набуває рис універсального, інтернаціонального явища. У цьому контексті постає наукова проблема, яка потребує аналізу акустичних характеристик естрадного вокалу в умовах полікультурного мистецького середовища.

Дослідження спрямоване на виявлення закономірностей формування акустичних параметрів сучасних вокальних практик, визначення їхньої ролі у збереженні та адаптації національних традицій, а також окреслює стратегічні напрями розвитку вокального мистецтва в умовах глобалізації культурних процесів.

Аналіз досліджень. Проблематика вокальної естради в українському мистецькому просторі ХХ–ХХІ ст. отримала багатогранне висвітлення у працях сучасних науковців. Зокрема, у монографії Т. Самої представлено вокальну естраду як синтетичне явище художньої культури, що розвивалося упродовж ХХ – початку ХХІ ст., із ґрунтовним аналізом теоретико-методологічних засад та історичної ретроспективи (Самає, 2019).

У статті Т. Шершової акцент зроблено на ролі естрадного вокального мистецтва у міжкультурній комунікації, визначено тенденції його розвитку та місце у формуванні глобального культурного діалогу. Авторка також розглядає виклики, з якими стикаються виконавці у кроскультурному середовищі (Шершова, 2024).

Специфіка сучасного вокального виконавства, що ґрунтується на поєднанні академічних співочих традицій із законами естрадного мистецтва, стала предметом дослідження С. Муравіцької

(Муравіцька, 2022). Синтез традицій та інновацій у шоу-бізнесі, частиною якого є естрадна сцена, аналізував І. Бобул, спираючись на власний досвід виконавця й педагога (Бобул, 2021а; Бобул, 2021б).

Окремий дослідницький напрям пов'язаний із визначенням світоглядної та суспільної ролі естрадного мистецтва в майбутньому. У працях Н. О. Єрошенко, С. Давидова, В. Щепакіна, Г. Бреславець і В. Осипенка доведено важливість загальнодоступності мови пісні в умовах глобалізації. (Drozhzhina et al., 2022).

Значну увагу науковці приділяють також проблемам культурної спадщини в умовах розмивання культурних кордонів. У цьому аспекті показовим є дослідження Р. Добровольської, І. Кдирової, Н. Демешко, К. Досанової, О. Марценківської, де розглянуто виконавські традиції в культурному просторі, зокрема у цифровому вимірі (Dobrovolska et al., 2025).

Також можемо відзначити тенденцію до аналізу акустичних і технічних аспектів естрадного співу як чинників художньої виразності. Так, К. Сaitis, К. Н. Рід, А. Ноель-Хьорст, Дж. Лепрі, А. Макферсон аналізують важливість тембру, висоти тону й тривалості (таймінгу) в дизайні цифрових музичних інструментів (Saitis et al., 2025).

Проблема вокальної комунікації, зокрема вокальних емоцій між носіями різних культур, висвітлюється у публікації Дж. А. Браянта. Автор акцентує на значенні вивчення вокалу в контексті розвитку комунікації між людьми (Bryant, 2021).

Метою статті є аналіз акустичних характеристик естрадного вокалу в контексті полікультурного мистецького середовища. Особлива увага приділяється взаємозв'язку природних анатомофізіологічних особливостей, виконавських технік і культурно-технологічних чинників, які впливають на формування індивідуальності вокальних виконавців та визначення жанрової специфіки сучасного вокального мистецтва.

Виклад основного матеріалу. При розгляді акустичних аспектів естрадного вокалу в сучасному полікультурному середовищі варто насамперед зупинитися на характеристиках, які формують феномен поп-музики. До таких особливостей належать мелодійна структура, ритмічна організація, специфіка виконання та обробки вокалу, а також соціокультурний контекст, що забезпечують її глобальну популярність і комерційну привабливість (Chen, Tai, 2025).

Поп-музика вирізняється простотою, легкістю запам'ятовування та повторюваністю, що робить її впізнаваною серед слухачів. Центральним компонентом композицій є повторювані приспіву, які

не лише сприяють кращому запам'ятовуванню, а й формують емоційний відгук. Ритмічна структура поп-музики також має місце. Вона чітка, енергійна й органічно стимулює рухову реакцію слухача, наприклад танці чи постукування в такт. Базу ритмічного малюнка формують ударні інструменти або електронні біти, підтримані басовою лінією. Завдяки такій структурі ритму поп-музика залишається універсально зрозумілою і близькою людям з різних культур та регіонів (Die 10 wichtigsten Merkmale der Popmusik verständlich erklärt; Shuker, 2001: 5–9).

Вокал є ключовим складником у поп-музиці, визначаючи її характер і вплив. Естрадний вокал вирізняється чіткою дикцією та сильним емоційним акцентом, що сприяє ефективній передачі змісту композиції. Сучасне звучання значною мірою залежить від технологій обробки голосу, зокрема застосування автотюну та реверберації («затухання звуку після того, як джерело звуку зупинилося») (Wilmering et al., 2020).

Автотюн особливо популярний в стилях RnB, хіп-хоп і реп, де його застосовують як ефект для акцентування або трансформації мелодійного настрою композиції. Винахід автотюну докорінно трансформував музичний ландшафт. Спочатку створений для точного налаштування висоти звуку, він швидко став ключовим інструментом художнього вираження в різних музичних жанрах. Останні два десятиліття автотюн революціонував вокальне звучання, змінюючи саму сутність сучасної музичної культури. Технічно термін «Autotune» позначає плагін компанії Antares Audio Technologies, який вперше з'явився у 1997 р. Водночас це слово часто використовують для позначення будь-якого програмного забезпечення, призначеного для корекції висоти тону. Його застосування значно еволюціонувало й тепер виходить за межі простої корекції висоти тону. Сьогодні Autotune служить інструментом для створення креативних вокальних ефектів і гармонізації на базі одного запису. Такі виконавці, як Тревіс Скотт та Канье Вест, активно використовують його можливості, створюючи свої впізнавані роботизовані звуки. Інтенсивне застосування цього ефекту стало невід'ємною рисою жанрів, таких як хіп-хоп і треп. Не всі співаки використовують Autotune, хоча цей інструмент здобув популярність у багатьох музичних жанрах після свого дебюту в пісні Шер «Believe». У хіп-хопі виконавці на зразок Future і Travis Scott застосовують його для створення неповторних звучань, що підкреслює широту його можливостей далеко за межами простої корекції висоти тону. У той

же час поп-артисти використовують цей ефект більш стримано, зосереджуючись на мінімальній обробці вокалу. Ці ефекти не лише покращують інтонаційну точність, але й додають вокалу особливого стильового відтінку. Емоційне виконання та індивідуальний тембр співу є ключовими чинниками, які впливають на сприйняття пісні та її популярність (Сору, 2024).

Голосоутворення відбувається завдяки коливанням голосових складок, що зумовлюються тиском, який створює дихальна система. Первинний звук модифікується резонансними характеристиками голосового тракту. Кожен із трьох основних компонентів, тобто дихання, фонація та резонанс, може частково контролюватися незалежно, але водночас вони перебувають у тісній взаємодії. Людина здатна продукувати широкий спектр вокальних звуків, які описуються як за об'єктивними акустичними параметрами (основна частота, рівень звукового тиску, спектральні характеристики), так і за психоакустичними властивостями (висота тону, гучність, артикуляційна виразність, проєкція, тембр). У західному класичному співі естетичні та акустичні вимоги безпосередньо пов'язані з необхідністю забезпечення достатнього звучання голосу крізь оркестровий супровід без використання технічного підсилення. Натомість у сфері сучасної комерційної музики застосовується значно різноманітніший спектр вокальних технік у поєднанні з електронно-оркестрованим звучанням, де пріоритетами стають чіткість тексту та передання емоційного змісту голосу. У цьому контексті показником високої вокальної ефективності можна вважати такий режим голосоутворення, за якого співак досягає значного звукового тиску при оптимальному використанні енергії та біомеханічних ресурсів організму. Рівень ефективності визначається поставленими виконавськими завданнями: гучні, тихі або нейтральні звуки можуть свідомо контролюватися та відтворюватися співаком. Водночас ефективність має ключове значення не лише для художнього результату, а й для збереження вокального здоров'я виконавця (Fleischer et al., 2022).

На відміну від академічного співу, орієнтованого на природну акустику концертного залу та стабільні параметри резонансного поширення звуку, естрадний вокал розвивається в медіатизованому та полікультурному мистецькому просторі. Його звучання визначається застосуванням звукопідсилювальних систем, мікрофонних технологій і студійного продакшну, що змінює базові принципи голосоутворення. У такому середовищі артикуляційні та динамічні характеристики

голосу переорієнтовуються: виконавець працює не з «великою акустикою», а з мікрофонною проєкцією, яка потребує тонкого контролю тембрової палітри, інтенсивності та резонансного балансу. Саме ця специфіка створює умови для варіативності вокальних стилів, що адаптуються до різних культурних контекстів і жанрових традицій, формуючи особливу акустичну ідентичність естрадного співу в глобалізованому мистецькому середовищі (Особливості академічного вокалу та його відмінність від народного й естрадного співу, 2020).

Естрадно-вокальне мистецтво органічно пов'язане з масовою культурою, орієнтованою на потреби та смаки широкої аудиторії, що постає як «масовий» споживач культурних продуктів. Його ключовими жанровими рисами є збереження масової природи, призначення для великої слухацької спільноти та відповідність критеріям популярності. Водночас сучасний етап розвитку свідчить про поступове підвищення професійної якості цього мистецтва, зокрема завдяки інтеграції освітньо-творчих практик академічної школи в сферу естрадного вокалу. Традиційний науковий підхід до вивчення естрадно-вокальної творчості ґрунтувався на опозиції масового та елітарного мистецтва, що визначалося у категоріях «вищого» і «нижчого». Проте суспільний прогрес, розвиток медіатехнологій і трансформація соціокультурних взаємозв'язків істотно знизили актуальність такої дихотомії. Масова культура почала продукувати твори, що поєднують художню виразність і високу професійну якість, задовольняючи естетичні запити більш вибагливої публіки.

Таким чином, межа між елітарним та масовим у вокальному мистецтві поступово розмивається, а сучасні зразки популярної культури орієнтуються на універсальні, водночас індивідуалізовані, потреби слухацької аудиторії. Вищезазначене засвідчує інтеграційний характер естрадного вокалу, що функціонує у багатовимірному полікультурному середовищі та здатний адаптуватися до динаміки сучасних художніх і соціальних процесів (Бобул, а 2021: 191).

Попри універсальність функціонування голосового апарату, звучання вокалу різних виконавців може істотно відрізнятись. Це зумовлено, зокрема, анатомічними характеристиками, такими як індивідуальна будова голосових зв'язок, форма чи просторове положення голосового тракту. Вокальна текстура та темброва специфіка здебільшого визначаються природними даними, тоді як у поодиноких випадках на звучання впливають фактори способу життя. Наприклад, у курців

нерідко формується характерний тембр, що водночас супроводжується негативними наслідками для здоров'я голосового апарату та звуженням його діапазону.

Вирішальним чинником диференціації вокальних звучань виступає техніка співу. Незалежно від усвідомленості виконавця, будь-яке звукоутворення має певну технічну основу. Дихання може варіюватися від глибокого до поверхневого, із відповідною участю діафрагми, як у вигляді контрольованої підтримки, так і у формі некерованого підйому.

Положення гортані визначається ступенем свободи та напруження, що також суттєво впливає на якість звуку. Крім того, значення мають артикуляційні особливості: робота язика, надгортанника, рухливість щелепи, зміни конфігурації ротової порожнини та губ. Унаслідок цього один вокаліст може досягати потужного, резонансного звучання, тоді як інший тяжіє до легкого тембру «з придихом». Існує безліч способів налаштування звукоутворення, що підтверджує ключову роль свідомого опанування техніки співу в естрадному виконавстві (Cross, 2023).

Характерні риси естрадного вокального мистецтва формуються завдяки низці стилістичних параметрів, серед яких вирізняються імпровізаційність, специфічна ритмічна організація, виконання як рідною, так і іноземними мовами, підвищена експресивність та емоційна інтенсивність. Важливим компонентом є чітка й осмислена передача текстового змісту, що досягається природною артикуляцією, інтегрованою у мовну манеру виконавця.

Естрадне виконання передбачає використання мікрофона, поєднання вокалу з танцювальною пластикою та демонстрацію віртуозного володіння голосовим апаратом. Значної ваги набувають і технічні прийоми, зокрема застосування різноманітних ефектів, від хрипу, сипіння, риків чи вигуків до використання фальцету, контрольованого вібрато й регістрових переходів. Сценічна подача ґрунтується на артистичній свободі та видовищності. Вона посилюється завдяки використанню світлових і візуальних спецефектів (світлових інсталяцій, димових завіс, фонтанів), оригінальних і нерідко екстравагантних костюмів або масових хореографічних постановок. Усе це формує унікальну атмосферу навколо головного виконавця та забезпечує синтетичний характер сучасного естрадного шоу (Бобул, а, 2021: 193–194).

В межах світового процесу розвитку стильових напрямків музична мова естрадних творів поступово ставала більш складною. Найбільш

простими щодо вокальної техніки є народні пісні, романси та деякі авторські пісенні твори. Натомість джазові напрями (свінг, мейнстрим, бібоп, ритм-енд-блюз, соул) формують свою специфіку виконання, яка вирізняється широким різноманіттям через застосування більш складних вокальних елементів (Gebesmair, 2008: 117–120).

Вокальна віртуозність традиційно асоціюється з колоратурою, тобто технікою, що передбачає швидке та чітке виконання окремих нот. Така майстерність вимагає виняткового вокального контролю та слугує своєрідним орнаментом, часто знаходячи своє застосування у вигляді розширених каденцій, особливо в середніх або завершальних частинах музичних творів. Колоратурний спів набув широкого поширення в італійській музиці, починаючи з XVI ст., а свого апогею досяг у добу італійської опери стилю бельканто (кінець XVIII – перша половина XIX ст.). З другої половини XIX ст. увага до віртуозних колоратур поступово згасає, особливо в німецькій опері, де їх застосовували лише епізодично, здебільшого в партіях для сопрано.

У сучасній популярній музиці *відродження історично складних вокальних технік*, знаних як рифи, пасажі та рулади, стало яскравим явищем. Ці елементи виконання є невід'ємною рисою стилів соул та R&B, здобувши популярність завдяки майстерності таких виконавців, як Вітні Х'юстон, Мерая Кері, Крістіна Агілера та Бейонсе. За їхнього впливу ця техніка стала своєрідною візитівкою жанру. Попри те, що рифи часто асоціюються з жінками-вокалістками, чоловіки також широко використовують їх у своїх композиціях, особливо в таких стилях, як госпел, фанк, соул і R&B. Стіві Вандер, Кріс Стейплтон та Джастін Тімберлейк демонструють свої вокальні таланти, збагачуючи мелодії майстерними варіаціями.

Поп-рифам властива пентатонічна структура, що базується на блюзовій п'ятинотній гамі. Вони часто доповнюються блюзовими нотами, які додають звуку більшого емоційного забарвлення (Cross, 2023). Наприклад, Стіві Вандер розпочав свою кар'єру в 11 років. Він був соул-музикантом на студії Motown Records. Його творчість у жанрі R&B відзначалася винятковою майстерністю гри на губній гармошці, ударних інструментах і клавішних, а також видатними здібностями як співака, автора пісень і звукорежисера. С. Вандер активно використовував музичні традиції, сформовані афроамериканською сакральною та світською культурою, не тільки для створення унікального звучання, але й для імпровізаційного спілкування як з іншими музикантами, так і з інтерактивною

аудиторією. Його приклад музичного вундеркінда підкреслює важливість соціальних чинників для здобуття визнання і досягнення успіху популярними музичними талантами. Крім того, С. Вандер продемонстрував, що перехід від статусу дитини-артиста до зрілої поп-зірки може бути вдалим і цілісним за умови наявності підтримки і спільної творчої співпраці, що відіграють ключову роль для розвитку музиканта (Solis, 2016).

На відміну від класичних музичних каденцій, у поп-музиці пріоритет надається компактним, але елегантним «міні-рифам», які підкреслюють виразність композиції. Ця техніка збагачує твори індивідуальністю та надає їм унікального стилістичного звучання. У поп- і рок-вокалі відчутно домінує індивідуальність, що різко контрастує з класичним співом, де основна увага приділяється однорідності та чистоті тембру. Те, що в академічній музиці може сприйматися як технічна неточність чи вада, у контексті поп-музики часто стає ключовим стилістичним прийомом і визначальною рисою артиста. Наприклад, тембри Джо Кокера, Майкла Джексона та Дженіс Джоплін демонструють унікальність звучання, яку було б складно уявити в класичних виконавських традиціях (Cross, 2023). Скажімо, Дженіс Джоплін пам'ятають як блюзову виконавицю. Але вона могла виконати будь-яку композицію, надавши їй свого, неповторного та впізнаваного звучання (Шибрихт, 2018).

Поп- та рок-вокалісти активно використовують широкий арсенал вокальних ефектів і модифікацій для додавання глибини й індивідуальності своєму виконанню. Зокрема, серед сучасних вокальних прийомів варто відзначити так зване «вокальне смаження» (*vocal fry* – голосове скрипіння), яке використовується як елемент тембрового забарвлення та виразальної експресії в естрадному й рок-виконанні. Даний вокальний ефект створюється шляхом тертя голосових зв'язок під час утворення звуку, що породжує хрипкувате, низьке, «скрипуче звучання». Особливої популярності такий прийом набув серед інді- та поп-співачок з початком 2010-х рр. (Cross, 2023). Брітні Спірс також додає вокальне «смаження» до свого вокалу, щоб досягнути низьких нот та задля підкреслення власного виконавського стилю (Fessenden, 2011). *Vocal Fry* також практикують Кім Кардаш'ян, Зої Дешанель та Кеті Перрі. Техніка *vocal fry* і використання хрипкого звуку (*breathy sound*) слугують для створення атмосфери близькості й навіть певної інтимності. До емоційно-насичених вокальних прийомів також належать крики (*screams*), бельтинг (*belting*), блю-ноти (*blue notes*), бур-

чання (*growls*), спадаючі закінчення нот (*fall-offs*). Вказані вокальні техніка і прийоми допомагають виконавцям максимально підкреслити свою неповторну стильову та емоційну харизму (Cross, 2023).

Таким чином, можна зазначити, що естрадний вокал виступає як яскравий і багатошаровий вид мистецької діяльності, який посідає важливе місце у сучасному полікультурному просторі. Він слугує універсальним засобом спілкування, об'єднуючи різні культури, мовні традиції та емоційні переживання. Особливості звучання цього жанру привертають увагу широкої аудиторії музикознавців і викладачів вокалу, адже саме вони визначають унікальність звучання естрадного вокалу.

Висновки. Вокальне мистецтво є потужним художнім способом самовираження. Воно синтезує різноманітні стилі та індивідуальні риси виконавця. Естрадне виконання залишається одним із найзатребуваніших видів музичного мистецтва, адже велика кількість людей активно слухає поп-музику. У сучасному естрадному виконавстві гармонійно співіснують вокальні техніки академічного, народного та естрадно-джазового співу, при цьому збережено унікальну манеру звукоутворення, яка формує необхідне звучання й сприяє розвитку вокальної культури.

Унікальність естрадного вокалу полягає в його гнучкості й імпровізаційній манері виконання, що суттєво відрізняє його від академічного співу. Завдяки цьому естрадний вокал постійно оновлюється, синтезує та інтегрує нові музичні ідеї задля формування культурного спадку для майбутніх поколінь (Drozhzhina et al., 2022; Kdyrova et al., 2024).

У рамках полікультурної взаємодії вокальна акустика набуває нового значення, гармонійно адаптуючись до естетичних уподобань і соціокультурних очікувань різноманітних етнічних і мовних груп. Акустичні характеристики естрадного вокалу в полікультурному мистецькому середовищі виникають як результат взаємодії природних здібностей виконавця, його технічної майстерності та впливів культурно-технологічного середовища.

Акустичні особливості естрадного вокалу формуються завдяки складній взаємодії фізіологічних, технічних та культурних чинників. У багатокультурному мистецькому середовищі вокалісти активно виходять за межі традиційних технік співу, вплітаючи елементи різних жанрів і культур. Такий творчий підхід сприяє створенню унікального, динамічного звучання, яке не лише відповідає вимогам сучасної музичної індустрії,

але й передає багатогранність світової культурної спадщини.

Естрадний вокал об'єднує імпровізацію, індивідуальність і виразність виконання з впровадженням сучасних акустичних технологій. Гнучкість цього жанру сприяє його успішному адаптуванню до полікультурного середовища. Індивідуальність є основою поп- і рок-виконання. Особливості, які в академічному вокалі могли б сприйматися як недоліки (наприклад, хрипкий голос або нерівність тембру), у популярній музиці перетворюються на стилеві ознаки, підкреслюють неповторність артиста та розширюють емоційний спектр виконання.

Полікультурне мистецьке середовище активно сприяє розвитку естрадного вокалу завдяки впровадженню різноманітних музичних традицій, сти-

лів і мовних елементів. Суттєву роль у цьому процесі відіграють новітні цифрові засоби обробки звуку та акустичні технології, які розширюють виконавські можливості, моделюють тембр, просторову акустику, заохочують співаків експериментувати з новими формами звучання.

Поєднання культурної спадщини з інноваційними технологіями утворює новий вимір естрадного вокалу, що забезпечує його адаптивність і комунікативну ефективність, сприяє трансформації вокальної культури і формує універсальний інструмент міжкультурного діалогу.

Перспективні напрямки досліджень можуть включати аналіз впливу цифрових технологій обробки звуку на акустичні характеристики вокалу та вивчення того, як ці зміни впливають на сприйняття голосу слухачами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bryant G. A. Vocal communication across cultures: theoretical and methodological issues. *Philosophical Transactions of the Royal Society B*. 2021. Vol. 377, № 1841. URL: <https://royalsocietypublishing.org/doi/10.1098/rstb.2020.0387>
2. Chen M., Tai K. Pop Music and Globalization: The Integration and Re-creation of Ethnic Elements. *Salud, Ciencia y Tecnología*. 2025. Vol. 5. Article 1607. DOI: <https://doi.org/10.56294/saludcyt20251607>
3. Cory. What is Autotune? Here's How It Works. *Gear4music*, March 11, 2024. URL: <https://www.gear4music.com/blog/what-is-autotune/>
4. Cross B. Gesangstechnik: Pop/Rock vs. Klassischer Gesang – Die Unterschiede. *OpenMusicSchool*, May 17, 2023. URL: <https://blog.openmusicschool.de/klassisches-und-rockiges-singen-der-unterschied/>
5. Die 10 wichtigsten Merkmale der Popmusik verständlich erklärt. *Mein-lernen.at*. URL: <https://mein-lernen.at/musikuebersicht/musikgattungen-2/die-10-wichtigsten-merkmale-der-popmusik-verstaendlich-erklart/>
6. Dobrovolska R., Kdyrova I., Demeshko N., Dossanova K., Martsenkivska O. Strategies for the Preservation of Cultural Heritage through Art and Education: A Comprehensive Approach and Evaluation of Effectiveness. *International Journal on Culture, History, and Religion*. 2025. Vol. 7, № 1. P. 124–144. DOI: <https://doi.org/10.63931/ijchr.v7i1.98>
7. Drozhzhina N., Yeroshenko O., Davydov S., Shchepakina V., Breslavets H., Osypenko V. Variety Vocal Art in the Context of Integration into Society of the Future. *Postmodern Openings*. 2022. Vol. 13, № 4. P. 01–13. DOI: <https://doi.org/10.18662/po/13.4/502>
8. Fessenden M. «Vocal Fry» Creeping Into U.S. Speech Young women end sentences with a gravelly buzz in what could be a catching trend. *Science*, December 9, 2011. URL: <https://www.science.org/content/article/vocal-fry-creeping-us-speech>
9. Fleischer M., Rummel S., Stritt F., Fischer J., Bock M., Echternach M., Richter B., Traser L. Voice efficiency for different voice qualities combining experimentally derived sound signals and numerical modeling of the vocal tract. *Front Physiol*. 2022. Vol. 13. Article 1081622. DOI: <http://10.3389/fphys.2022.1081622>
10. Gebesmair A. *Die Fabrikation globaler Vielfalt. Struktur und Logik der transnationalen Popmusikindustrie*. Wetzlar: Majuskel Medienproduktion GmbH, 2008. 367 p. URL: <https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/22729/1007433.pdf>
11. Ilari B., Chen-Hafteck L., Crawford L. Singing and cultural understanding: A music education perspective. *International Journal of Music Education*. 2013. Vol. 31. P. 202–216. URL: https://www.researchgate.net/publication/258140368_Singing_and_cultural_understanding_A_music_education_perspective
12. Kdyrova I., Ryskulov K., Dossanova A., Smetova A., Juldiyeva O. Exploration historical contexts in vocal art. *Multidisciplinary Reviews*. 2024. Vol. 7. Article 2024spe047. DOI: <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe047>
13. Saitis C., Reed C. N., Noel-Hirst A., Lepri K., McPherson A. (De)Constructing Timbre at NIME: Reflecting on Technology and Aesthetic Entanglements in Instrument Design. *International Conference on New Interfaces for Musical Expression*. Queen Mary University of London, 2025. URL: <https://qmro.qmul.ac.uk/xmlui/handle/123456789/106814?show=full>
14. Shuker R. *Understanding Popular Music*. Taylor & Francis Group, 2001. 305 p. URL: https://hugoribeiro.com.br/area-restrita/Shuker-Understand_Popular_Music.pdf
15. Solis G. «Little» Stevie Wonder: Motown musical prodigy. In: McPherson G. E. (ed.) *Musical Prodigies: Interpretations from Psychology, Education, Musicology, and Ethnomusicology*. Oxford: Oxford Academic, 2016. URL: <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199685851.003.0032>
16. Wilmering T., Moffat D., Milo A., Sandler M. B. A History of Audio Effects. *Applied Sciences*. 2020. Vol. 10, № 3. Article 791. DOI: <https://doi.org/10.3390/app10030791>
17. Бобул І. а. Естрадно-вокальне мистецтво в контексті розвитку масової культури. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2021. № 3. С. 190-196. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.3.2021.244485>

18. Бобул І. б. Художньо-естетичні характеристики вокально-естрадного виконавства як жанрового синтезу мистецтв. *Мистецтвознавчі записки*. 2021. Вип. 40. С. 122–128. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.40.2021.250367>
19. Муравіцька С. Синтез академічного та естрадного вокалу у методико-педагогічному контексті. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. № 1. С. 174–179. URL: <https://10.32461/2226-3209.1.2022.257682>
20. Особливості академічного вокалу та його відмінність від народного й естрадного співу. *Миколаївський обласний центр народної творчості*, 7 жовтня 2020. URL: <https://ocnt.com.ua/osoblyvosti-akademichnogo-vokalu-ta-jogo-vidminnost-vid-narodnogo-j-estradnogo-spivu/>
21. Самая Т. *Вокальне мистецтво естради: український контекст*. Київ: Четверта хвиля, 2019. 152 с. URL: https://kmaesm.edu.ua/wp-content/uploads/samaya-t.-vokalne-mystectvo-estrady_ukrayinskyj-kontekst.pdf
22. Шершова Т. Вокальне естрадне мистецтво як інструмент міжкультурної комунікації. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2024. № 49. С. 202–206. URL: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.926>
23. Шибрихт Я. Не встигла наскучити. Дженіс Джоплін. *Zbruc*, 19 січня 2018. URL: <https://zbruc.eu/node/75593>

REFERENCES

1. Bryant G. A. (2021). Vocal communication across cultures: theoretical and methodological issues. *Philosophical Transactions of the Royal Society B*, 377(1841). URL: <https://royalsocietypublishing.org/doi/10.1098/rstb.2020.0387>
2. Chen M. & Tai K. (2025). Pop Music and Globalization: The Integration and Re-creation of Ethnic Elements. *Salud, Ciencia y Tecnología*, 5, Article 1607. DOI: <https://doi.org/10.56294/saludcyt20251607>
3. Cory. (2024, March 11). What is Autotune? Here's How It Works. *Gear4music*. URL: <https://www.gear4music.com/blog/what-is-autotune/>
4. Cross B. (2023, May 17). Gesangstechnik: Pop/Rock vs. Klassischer Gesang – Die Unterschiede. [Vocal technique: Pop/Rock vs. Classical singing – The differences]. *OpenMusicSchool*. URL: <https://blog.openmusicschool.de/klassisches-und-rockiges-singen-der-unterschied/> [in German]
5. Die 10 wichtigsten Merkmale der Popmusik verständlich erklärt. [The 10 most important characteristics of pop music explained in an understandable way]. *Mein-lernen.at*. URL: <https://mein-lernen.at/musik-uebersicht/musikgattungen-2/die-10-wichtigsten-merkmale-der-popmusik-verstaendlich-erklart/> [in German]
6. Dobrovolska R., Kdyrova I., Demeshko N., Dossanova K. & Martsenkivska, O. (2025). Strategies for the Preservation of Cultural Heritage through Art and Education: A Comprehensive Approach and Evaluation of Effectiveness. *International Journal on Culture, History, and Religion*, 7(1), 124–144. DOI: <https://doi.org/10.63931/ijchr.v7i1.98>
7. Drozhzhina N., Yeroshenko O., Davydov S., Shchepakina V., Breslavets H. & Osypenko V. (2022). Variety Vocal Art in the Context of Integration into Society of the Future. *Postmodern Openings*, 13(4), 01–13. DOI: <https://doi.org/10.18662/po/13.4/502>
8. Fessenden M. (2011, December 9). «Vocal Fry» Creeping Into U.S. Speech Young women end sentences with a gravelly buzz in what could be a catching trend. *Science*. URL: <https://www.science.org/content/article/vocal-fry-creeping-us-speech>
9. Fleischer M., Rummel S., Stritt F., Fischer J., Bock M., Echternach M., Richter B. & Traser L. (2022). Voice efficiency for different voice qualities combining experimentally derived sound signals and numerical modeling of the vocal tract. *Frontiers in Physiology*, 13, Article 1081622. DOI: <https://doi.org/10.3389/fphys.2022.1081622>
10. Gebesmair A. (2008). [The Fabrication of Global Diversity. Structure and Logic of the Transnational Pop Music Industry]. Wetzlar: Majuskel Medienproduktion GmbH. URL: <https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/22729/1007433.pdf> [in German]
11. Ilari B., Chen-Hafteck L. & Crawford L. (2013). Singing and cultural understanding: A music education perspective. *International Journal of Music Education*, 31, 202–216. URL: https://www.researchgate.net/publication/258140368_Singing_and_cultural_understanding_A_music_education_perspective
12. Kdyrova I., Ryskulov K., Dossanova A., Smetova A. & Juldiyeva O. (2024). Exploration historical contexts in vocal art. *Multidisciplinary Reviews*, 7, Article 2024spe047. DOI: <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe047>
13. Saitis C., Reed C. N., Noel-Hirst A., Lepri K. & McPherson A. (2025). (De)Constructing Timbre at NIME: Reflecting on Technology and Aesthetic Entanglements in Instrument Design. In *International Conference on New Interfaces for Musical Expression*. Queen Mary University of London. URL: <https://qmro.qmul.ac.uk/xmlui/handle/123456789/106814?show=full>
14. Shuker R. (2001). *Understanding Popular Music*. Taylor & Francis Group. URL: https://hugoribeiro.com.br/area-restrita/Shuker-Understand_Popular_Music.pdf
15. Solis G. (2016). «Little» Stevie Wonder: Motown musical prodigy. In McPherson, G. E. (Ed.), *Musical Prodigies: Interpretations from Psychology, Education, Musicology, and Ethnomusicology*. Oxford: Oxford Academic. URL: <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199685851.003.0032>
16. Wilmering T., Moffat D., Milo A. & Sandler M. B. (2020). A History of Audio Effects. *Applied Sciences*, 10(3), Article 791. DOI: <https://doi.org/10.3390/app10030791>
17. Bobul I. a. (2021). Estradno-vokalne mystetstvo v konteksti rozvytku masovoi kultury. [Pop and vocal art in the context of the development of mass culture]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv*. № 3. S. 190-196. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.3.2021.244485> [in Ukrainian]
18. Bobul I. b. (2021). Khudozhno-estetychni kharakterystyky vokalno-estradnoho vykonavstva yak zhanrovoho syntezu mystetstv. [Artistic and aesthetic characteristics of vocal and pop performance as a genre synthesis of arts]. *Mystetstvoznavchi zapysky*. 2021. Vyp. 40. S. 122–128. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.40.2021.250367> [in Ukrainian]

19. Muravitska S. (2022). Syntez akademichnoho ta estradnoho vokalu u metodyko-pedahohichnomu konteksti. [Synthesis of academic and pop vocals in a methodological and pedagogical context]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*. № 1. S. 174–179. URL: <https://10.32461/2226-3209.1.2022.257682> [in Ukrainian]
20. Osoblyvosti akademichnoho vokalu ta yoho vidminnost vid narodnoho y estradnoho spivu. (2020). [Features of academic vocals and its difference from folk and pop singing]. *Mykolaivskyi oblasnyi tsentr narodnoi tvorchosti, 7 zhovtnia*. URL: <https://ocnt.com.ua/osoblyvosti-akademichnogo-vokalu-ta-jogo-vidminnost-vid-narodnogo-j-estradnogo-spivu/> [in Ukrainian]
21. Samaia T. (2019). *Vokalne mystetstvo estrady: ukrainskyi kontekst*. [Vocal pop art: Ukrainian context]. Kyiv: Chetverta khvyliia. 152 s. URL: https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/samaya-t.-vokalne-mysteczstvo-estrady_ukrayinskyj-kontekst.pdf [in Ukrainian]
22. Shershova T. (2024). Vokalne estradne mystetstvo yak instrument mizhkulturnoi komunikatsii. [Vocal pop art as a tool of intercultural communication]. *Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku*. № 49. S. 202–206. URL: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.926> [in Ukrainian]
23. Shybrykht Ya. (2018). Ne vstyhla naskuchyty. Dzhenis Dzhoplin. [I didn't have time to get bored. Janis Joplin]. *Zbruč*, 19 sichnia. URL: <https://zbruc.eu/node/75593> [in Ukrainian]

Дата першого надходження рукопису до видання: 29.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 29.10.2025

Дата публікації: 24.11.2025